

Szám.

glásd :

K.

ámában
beküld-
Fülöp.
Máltás

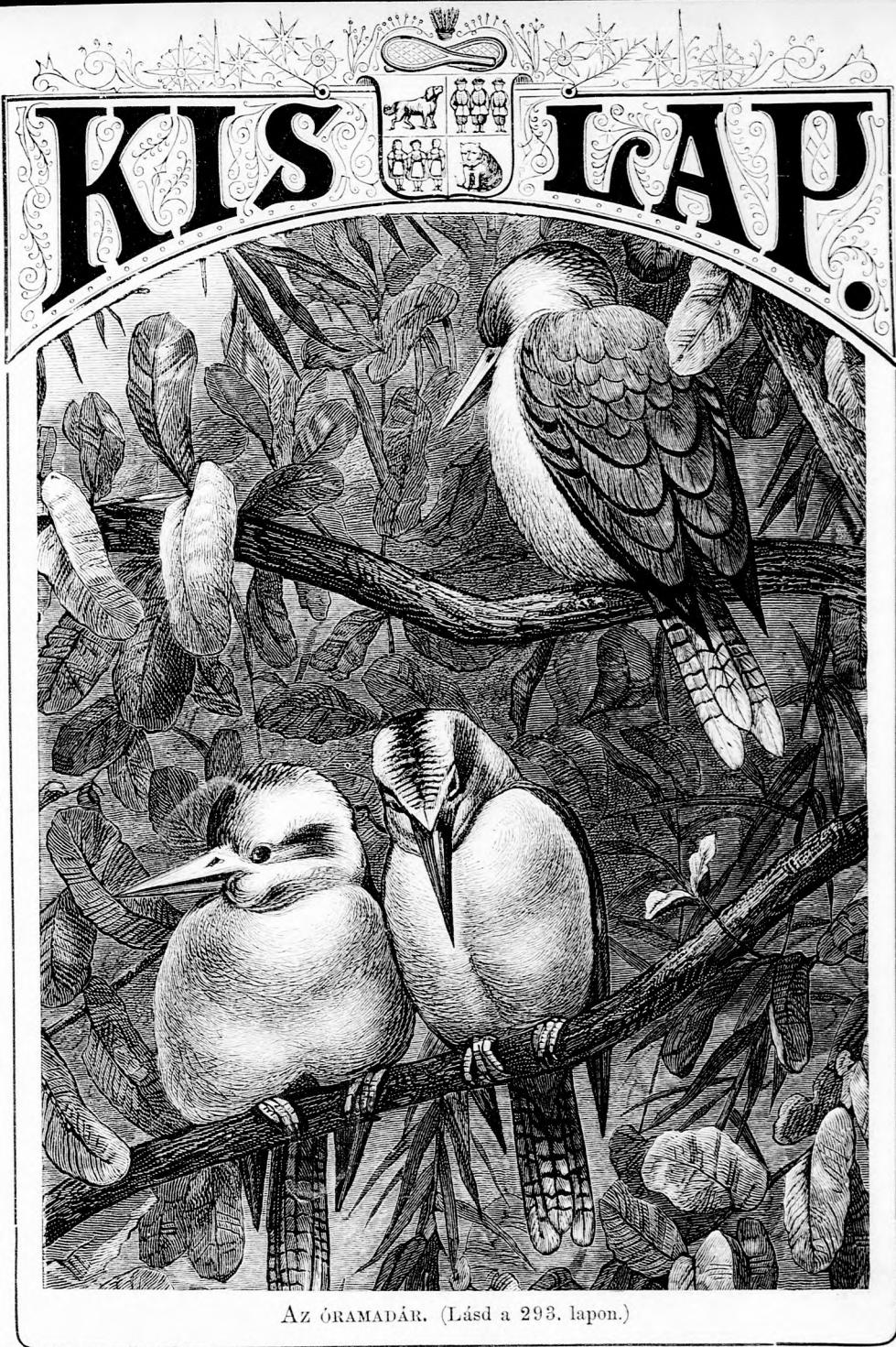
nyertes
lóm.
F. b.

: Antal
t 52 ft
tatva a

bban 25
267 ft.

ét, mely
F. b.)
jes ada-
ácsi.

m-épület.
ársulat.

Az ÓRAMADÁR. (Lásd a 293. lapon.)

XXV. kötet, 19. szám.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. november 11-én.

KATINKA TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

KATINKA oda ment; a mint leült, épen nem kellemes meglepetésére azt vette észre, hogy szomszédja senki más mint az ispán.

Az ispán ur félig gunyos, félig kegyes leereszkedő mosollyal nézett Katinkára, a ki viszont úgy tett, mintha nem látná. Inkább szétnézett, ki van az asztalnál. Ott volt az egész család, Anna néni, a fiuk, a leányok, csak a házi gazda nem volt még a szobában. Ott ült az asztalnál Böske is, mindjárt apja mellett s Katinka váltig csodálkozott, hogy ezek ketten mért ülnek itt, hiszen jóformán csak afféle cselédjei a bácsinak. De még inkább csodálkozott, a mint vacsoráltak. Az ispán ur és leánya úgy viselték magukat, mintha ők volnának az urak; csak úgy parancsolgattak, hogy még ebből is, abból is akarnak enni. Katinkának is akár hányszor egészen kurtán szólt oda az ispán.

— Hoczi közelebb azt a tálát.

Katinka eleinte föl akart pattanni, de mikor látta, hogy a többiek egészen közönyösen veszik, mint valami megszokott dolgot, elfojtotta boszuságát. Néha oda nézett a néniire, de ennek arcán nem látott semmi haragot vagy meglepetést az ispán és leánya hetvenkedése miatt. De észre vette, hogy az ispán és Böske is folyton szemmel tartják őt, mintha ki akarnák fürkészni, mit gondol. És még valaki nézett reá figyelmesen: Linka, ki egyszer el is pirult, mikor Katinka csodálkozva nézett rá, mert az ispán megint valami durva illetlenséget követett el.

Már jóformán készen voltak a vacsorával, mikor egy szelíd, jóságos arcú öreges ur lépett be. Katinka mindjárt ráismert, hogy ez a gyermekek atyja. Fölugrott tehát, hogy üdvözölje a bácsit.

— Isten hozott, kedves leányom, szólt a bácsi nyájasan. Szerencsésen utaztál? No, csak ülj le, folytasd a vacsorádat.

A többiek is mindnyájan vagy fölkeltek, vagy nyájas szóval köszöntek, csak az ispán és leánya nem mozdultak, oda se néztek a házi urnak. Katinka most csodálkozott még csak igazán, Linka pedig még vörösebb lett, a mint tekintete a Katinkáéval találkozott.

Mikor a vacsorának vége lett, Linka odament Katinkához s így szólt:

— Még korán volna lefeküdni, talán sétálhatnánk kissé a kertben.

— Nagyon szivesen. Ugy is kérdezni akarok tőled valamit.

Alighogy kiértek, Katinka türelmetlenül kérde:

— Linka, mondd csak, miféle ember ez a ti ispánatok? Hogy mer ő is, a leánya is oly elbizakodottan ülni az asztalnál? Hiszen még a bácsinak is alig köszöntek!

Linka nagyon elkomolyodott.

— Nem tudom, hogy lehet ez, felelé. Bizonyosan azért van, mert neveletlen emberek.

— De hát meg kell nekik mondani, hogy tisztességesen viseljék magukat.

— Oh, akkor sértve éreznék magukat.

— Hát aztán? Hiszen az atyád szolgálatában vannak.

— Igen . . . de szüleim nem engedik, hogy valaki bántsa az ispánt vagy Böskét. Azt hiszem, az ispán nagyon jó embere atyámnak, nagy szüksége van rá a gazdaságban.

— De abból még nem következik, hogy ugy fitymáljon mindenkit . . . velünk is csak ugy parancsolgat, mintha mi volnánk az ő cselédei.

— Oh, hiszen én is sokszor alig bírtam elviselni, pattant ki Linka hevesen. Meg sem foghatom, hogy atyám mért türi ezt. Pedig én még emlékszem rá, mikor ez az ember még csak nem is ispán, csak afféle gazda volt nálunk, Böske pedig örült, ha a konyhába beeresztették. Aztán lassanként mindinkább odaszoktak a házukhoz, leültek az asztalunkhoz, és utóljára mindennapos vendégek lettek, sőt most már ugy viselik magukat, mintha ők volnának az urak a házban. Már csak az van hátra, hogy odajöjjenek lakni. Nekünk dolgoznunk kell, de ha Böskének mondjuk, hogy segítsen valamiben, hát csak a vállát vongatja és elmegy. És szüleink mintha ezt mind nem látnák, egy szót sem szólnak, sőt nekünk sem engedik, hogy valamit szóljunk az ispán és leánya ellen.

— Már pedig én nem fogom tűrni, hogy velem paczkázzanak, pattant fel Katinka.

— De igen, tűrnöd kell. Szüleimnek valami fontos okuk lehet. Nem engedik, hogy valaki bántsa vagy megsértse az ispánékat.

— No bizony! Szeretném látni, mit tehetne ilyen szolgálóféle ember? Majd megmutatom én neki, mit tartok felőle.

De erre Linka majdnem haragosan mondá:

— Mondtam már, hogy nem szabad, hogy szüleimnek valami okuk van, a miért nem engedik bántani az ispánt és leányát. Még csak az kellene, hogy bajt okozz a házukban! Akkor jobb lett volna ide sem jönnöd.

Katinka félig neheztelőleg fordult el és föltette magában, hogy csak azért is éreztetni fogja Böskével és apjával megvetését. Neki semmi köze ahhoz, hogy a néniék mit csinálnak, mit törődjék ő másokkal? Igy okoskodik mindig az, a kinek szívében csak önzés lakik.

A mint visszatértek a házba, az ispán és leánya épen kimentek a kapun. Bizony jó lett volna, ha Katinka meglesheti mit beszélnek. Az öreg, miután egy ideig csöndben ballagtak, így szólt leányához:

— Ugy látszik, ez a Katinka ugyan csak kevély kisasszonyka.

— De még milyen! felelt Böske. Ki nem állhatom.

— No, no, azért nem kell rá haragudni. Mit bánjuk mi, ha kevély is? Vagy talán már megbántott téged?

— Engem is, apámat is és attól félek, még bajt csinál, utóljára még el is rontja tervünket.

És Böske elmondta, milyen megvetőleg beszélt Katinka a mezőn az ispánról. De ez csak nevetett.

— Soha se gondoldj vele. Majd megbánják mindnyájan. Különben magam is azt hiszem, hogy jó lesz vigyázni reá, mert ő nem olyan együgyű falusi gyermek;

csakugyan bajt okozhatna, ha átlátná ter-
vünket.

— Majd vigyázok én reá, hogy be-
ne avatkezzék a dolgunkba, szólt Böske s
ezzel mindketten haza mentek a falu tulsó
végén levő házikójokba.

Másnap reggel Anna néni magához
hivatta Katinkát és így szólt:

— Mától fogva neked is rendes mun-
kát kell végezned, mint mindenkinek a
házban. Befogadtalak, mert nem volt hova
lenned; a nevelőintézetben nem akartak
tovább tartani, a mi bizony nem valami
nagy dicséretedre szolgál. Most már itt
vagy, hát legalább legyen valami haszon
belőle. Délig Pólikának fogsz segíteni a

MEGLEPETÉS AZ ÖSVADONBAN. (Lásd a 294. lapon.)

konyhában, aztán a többi munkánál, a mi
van a ház körül.

— Én nem szeretek a konyhában
sülni-főni, inkább valami egyebet csinállok,
felelt Katinka duzzogva.

— Nem kérdezem, mit szeretsz, szólt
a néni szigoruan. Azt fogod tenni, a mit
én parancsolok.

És a néni oly keményen nézett rá,

hogy Katinka nem mert ellenmondani;
csak az jutott eszébe, hogy míg a mamá-
val volt, soha sem szóltak hozzá ilyen
kemény hangon. Nagyot sóhajtott s ment
a konyhába, hol Pólika javában gazd-
asszonykodott.

— Ide küldött a néni, hogy segítsék
neked, mondá Katinka.

— No képzelem, milyen segítség lesz

az, felelt Pólika. Csak bajom lesz veled. De ha már itt vagy, hát hámozd ezt a csomó burgonyát.

— Azt végezze a szolgáló, felelt Katinka megvetőleg.

— Nem ér rá, más dolga van. Csak láss hozzá!

Nagyot sohajtva fogott hozzá Katinka, titkon eltelve keserőséggel, hogy most még rosszabb sorsra jutott, mint eddig bármikor, igazi cseléd munkát kell végeznie. Még ha legalább Linkához eresztették volna, a ki a tejes kamrában szorgoskodott, vajtat, turót csinált, a tejet szűrte, mérte; de oda hiába kérezkodott, a néni azt felelte, hogy azt Linka legjobban végzi, ha maga van. Hát még mikor Böske is ott termett! Katinka felszólította, hogy segítsen neki.

— Nincs rá semmi kedvem, felelt Böske. Megyek Linkához a tejes kamrába!

— Oda nem szabad menni, a néni megtiltotta.

— Neked meglehet, de nekem nem, felelt Böske hetykén. Nagy a különbség köztünk.

— Az igaz, szólt Katinka megvetőleg. Te csak Böske vagy, én meg a néni unokahuga.

Böske haragos, gyűlölködő pillantást vetett Katinkára, de aztán inkább csak gunyosan nevetett és elment, Katinka pedig folytatta a kellemetlen munkát. Ebéd után pedig, mikor azt hitte, hogy kissé olvasgathat vagy kedvencz himzésén dolgozhatnak, a néni megint tönkre tette számítását.

— Effélét akkor csinálhatsz, ha nincs más dolog. Itt van javítani, foltozni való felérnemű, most ezt végezzük.

Ez már aztán épenséggel nem volt Katinka kedvére való munka, de hozzá kellett fogni, mert azt már belátta, hogy a néniel nem lehet daczoskodnia. Duzogva, kedvetlenül végezte a dolgát és lassankint bele is törődött volna, ha megint oda nem jön Böske, még pedig csak azért, hogy kényelmesen leüljön és nézegesse, mikép dolgoznak mások.

— Unalmas munka lehet az ilyen foltoztatás, mondá félig gunyosan. Örülök, hogy nem tudok varrni, legalább bele sem kell fognom.

(Folytatása következik.)

AZ ÓRAMADÁR.

(Képpel a czimlapon.)

MIKOR messze Ausztráliában a nagy erdőségekben letelepedett gazda reggel fölébred, és még kissé gondolkozik, ideje már fölkelni, egyszerre valami hangot hall.

— Már száll a gogobera, hozzá kell látni a munkához.

A gogobera semmi más, mint egy derék, hasznos madár, mely Ausztráliában honos. A benszülöttek nevezik úgy, míg az európai bevándorlók »óramadár«-nak keresztelték el, mert nagyon pontosan mutatja a nap egyes szakait. Egy órával napfelkölte előtt röptül ki fészkeből s hangos visítózással föllármázza a többi madarakat, mintha hivatalos kötelessége volna fölrázni álmukból a lustálkodókat. Mikor ezt szerencsésen végbe vitte s a nap fenragyog, akkor a gogobera elhallgat egészen délig; ekkor ismét esörög és visit, hogy itt az ebéd, aztán elhallgat, mignem este újra rákezd s ekkor aligha.

nem nyugodalmas jó éjszakát kíván mindenkinek.

Persze, nem oly pontosan megy ez, mint mikor a mi fali óránk üt, de mégis körülbelül tudhatni, hogy mikor a gogobera szól, közel a reggel vagy a dél.

Tollazatára nézve az óramadár nem valami feltűnő, egyszerű barna és fehér köntöse van, de annál erősebb, élesebb a csőre s ennek igen jó hasznát veszi, mert ugyancsak bátor madár. Míg más madarak rémülten elmenekülnek, ha a veszedelmes kigyókat látják, melyek ott tanyáznak: a gogobera nem ijed meg, hanem még örül és rögtön megkezd a harcztot, Ha a kigyó megcsipethetné, akkor persze vége volna; de az ügyes madár jól vigyáz ám, a kigyó fölött röpked, aztán hirtelen le-lecsap reá és éles, erős csőrével fején üti ellenségét, addig-addig, míg az élettelenül terül el. Sokszor egész kis csapat óramadár folytatja a harcztot s ilyenkor persze hamar vége a kigyónak. Mikor megölték, meg is eszik, mert efféle zsákmányból: kigyóból, gyikból, egérből élnek s ezeknek pusztításával hasznot tesznek. És a milyen bátor, ép olyan szelid is a gogobera. Az ember elöl nem fut épen s a ház közelében valamelyik fán ülve, hosszú ideig látható kíváncsisággal nézgeti, mint járnak-kelnek, dolgoznak az emberek. Ha valamely nagyobb munka foly, a gogobera órákig ott ül és nézi, mintha nagyon érdekelné a dolog s jól értene hozzá. Különben is szereti a társaságot. Fészket külön-külön rak ugyan odvas fákban, biztos helyen, de nappal fölkeresi társait s aztán kisebb csapatokban röpkednek szerte.

Fiatalon elfogva igen könnyen megszelidül, annyira, hogy szabadon lehet tartani kertben, udvaron, nem szökik meg. De hogy megmaradjon, szabad helyen kell lennie. A városban elveszti jó kedvét, elbusul és mihamar kimúlik. Az ausztráliai telepítvényesek sem bántják, nem fog-

dossák, hanem mint jó barátjukat szívesen látják házuk körül. Legfeljebb talán valamely lusta gyermek nem szereti, mert korán reggel inti fölkelésre.

MEGLEPETÉS AZ ŐSVADONBAN.

(Képpel a 292. lapon.)

SZERSZÁMLÁVAL a fotográf
Az erdőben ballag.

Semmi zaj, nesz köröskörül,
Minden csöndes, hallgat.

Egyszerre csak nagy csörtetés . . .

A vándor nem hérósz . . .

Remeq. Bögve áll előtte

Egy nagy rinocээрósz!

Hova legyen ijedtében?

Jaj, nincs is puskája . . .

Még egy percz és a szarvorrú

Dühhel ront reája.

Iszonyában, rémültében

A fotográf hül, fül . . .

Jaj közelg már! . . . no most . . . no most . . .

A vadállat rádül.

Ekkor, végső szükségében,

Gondolatja támad:

»Mindegy már most! Rászögezem

Az én masinámat!«

Meg is tette. A vadállat

Rökönnyödik, bámul . . .

Fogalma sem vala eddig

Ilyen masináruul.

»Tyüh no adta! . . . Még tán csül . . .

Viszem az irhámat! . . .«

Szól a rinocээрósz s vissza

A sürübe vágat.

MOHAMMEDÁN ISKOLA.

(Képpel a 296—297. lapokon.

VOLT idő, de annak már kétszáz esztendeje, mikor a mi magyar őseink előtt a mohammedánok nem voltak olyan ismeretlen idegenek, mint most előttünk. Itt éltek a mi szép magyar hazánkban, melyet a pusztító török seregek előzőnlöttek és Buda várában, a hol most a királyi palota áll, ott lakott a török basa, parancsolva messze földön Magyarországon. De azután kitakarodtak innen és most messze délre, Törökországba, Aziába, Afrikába kell menni annak, ki igazi mohammedán népek közt akar járni.

A török nép csak egy kis része a mohammedán vallást követő több száz milliónyi tömegnek. A perzsák, afgánok, és még sok más nemzet mind a Mohammed által alapított hitet vallja, Istent Allah néven imádja és a Korán nevű könyv parancsait tekinti szentirásnak, ép úgy, mint a keresztények a bibliát.

Néhány száz esztendővel ezelőtt a mohammedán nemzetek még nagyon hatalmasok voltak, rettegésben tartották minden szomszédaikat de most már nem igen fél tőlük valaki. Pedig most is vannak ők annyian, mint régen voltak; csakhogy mialatt az európai nemzetek mindig többet-többet tanultak és hasznát vették a tudománynak, a mohammedánok megmaradtak ott, a hol több száz esztendővel ezelőtt voltak. Már pedig ott van az erő, a hol a tudomány van.

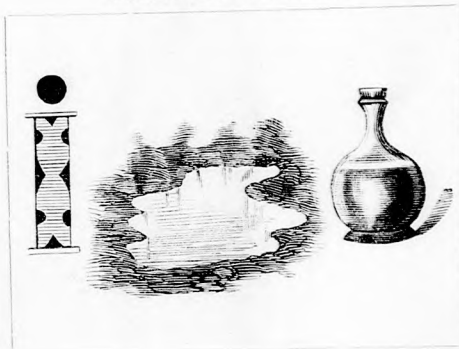
A mohammedánok sok száz esztendeig azt tartották, hogy minden tudomány és bölcsesség benne van a Koránban, elég ha azt tanulják meg. És még most is a legtöbb helyen nem igen tanulnak az iskolában egyebet, mint egy kis írást, olvasást, aztán a Koránt; a ki sok verset tanul meg a Koránból, az már büszke a tudományára. Tudom, nagyot bámulnátok, ha olyan iskolába kellene járnotok, mint az olyan mohammedán iskola. Nincs ott pad, kényel-

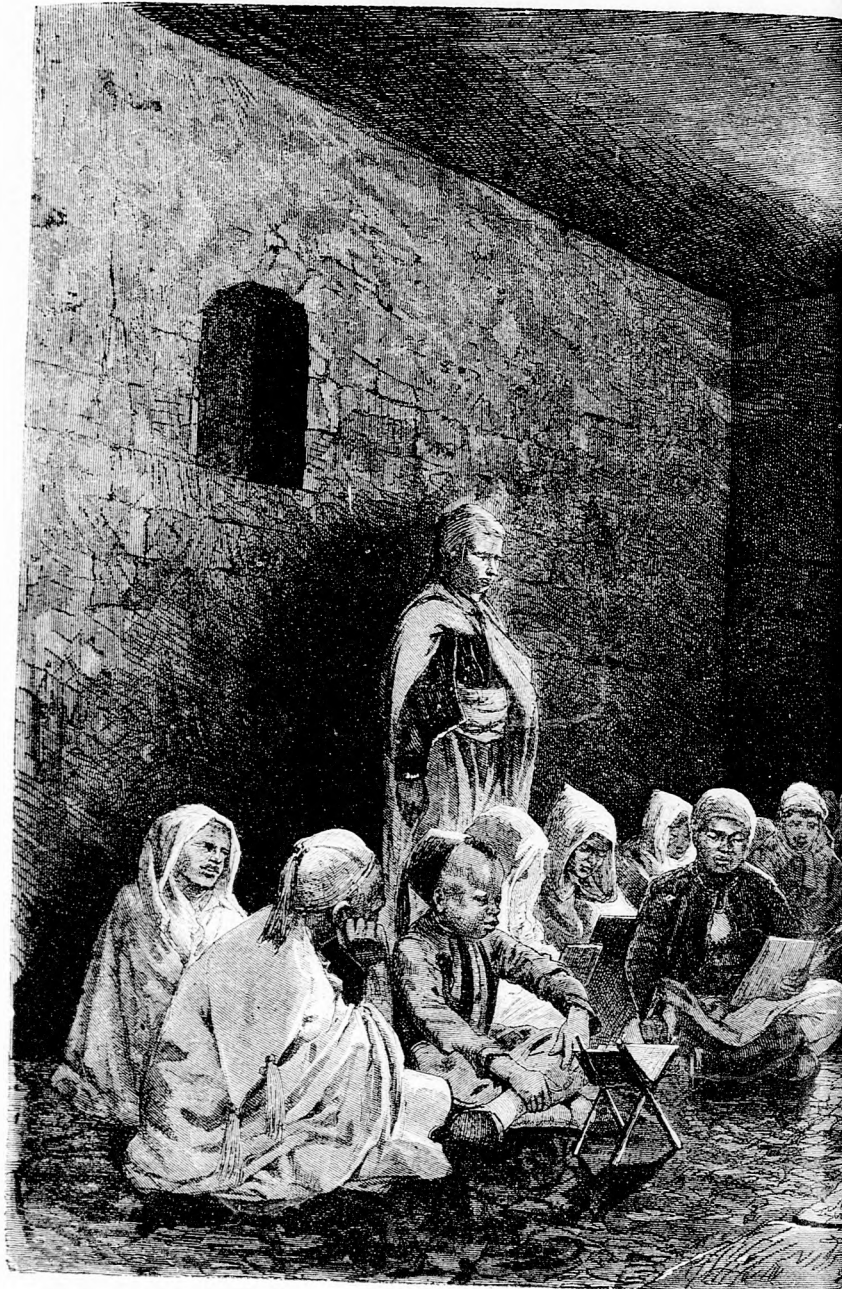
mes író eszköz, tábla, térkép és más efféle; könyvet sem igen hordoz magával a mohammedán kis diák. Az iskolában holmi kopott szőnyeg, gyékény van leterítve a földre, oda guggolnak le a növendékek, velök szemben meg a tanító guggol és kényelmesen pipázgat, sőt fekete kávé szüröcsölget, mert a mohammedánoknak ez oly kedvencz italuk, hogy napjában ötször-hatszor is isszák. Nagyon kevés is az, a mit az ilyen iskolában megtanulnak.

Nagy városokban, különösen Törökországban, vannak most már különb iskolák is, melyekben csak úgy tanulnak a növendékek, mint a mi iskoláinkban. De még kevés van ilyen, a gazdag mohammedánok, kik igazán taníttatni akarják fiaikat, elküldik európai nagy városokba, mert most már ők is belátják, hogy nem boldogulhat az, a kinek ismeretei nincsenek, és látják, hogy ha valahol tudós ügyes emberre van szükségök, hát idegent kell hívniok. Azt persze csak igen módos emberek tehetik meg, hogy elküldik gyermekeiket messze idegen országba.

Mi örülhetünk, hogy nekünk vannak olyan jó iskoláink, a hol mindenki szerezhet hasznos ismereteket és tudom, az én kis olvasóim törekesznek is, hogy ne maradjanak olyan tudatlanok, mint mohammedán kis pajtásaik.

KÉPREJTVÉNY.

MOHAMMEDÁN ISKOLA (Lásd a 295. lapon.)

IDEGEN NÉPEK MESÉI.

V.

A kis törpék.

— Német népmese. —

OKFELE tündérekben, oriásokban, repülő szellemekben hisz a jámbor egyszerű nép és ezekről szólnak meséi. Németországban ezek mellett még a föld alatt lakó kis törpékről is sokat tudnak mesélni. Ezek a kis törpék olyan iczipiczi, teremtések, hogy nem nagyobbak a kis ujjomnál; ők csinálják a föld alatt az aranyat, ezüstöt, drágakövet és más mindenféle kincset, melyet aztán az emberek kibányásznak. Azt is tartja róluk a mese, hogy jókedvű, vidám ficzkók, szívesen segítenek jó emberek baján, de a csaláságot nem türik el.

Egyszer egy kis falu népe is tapasztalni kezdte, hogy nem messze az erdőszélen ilyen kedves kis vendégek ütötték fel tanyájokat. Sok szegény szerencsétlen ember kapott hirtelen segítséget, maga sem tudta honnan, csak úgy gyanítani kezdték, hogy bizonyosan a jó kis törpék vannak közel. Egyszer aztán meg is tudták, hogy igazán ott vannak.

Nem messze a falutól nagy folyó folyt s egy öreg révész szállította át csónakján az utasokat. Nem valami jó kereset volt ez, mert csak kevés ember járt arra, aztán sok volt az olyan szegény vándor, a ki fizetni sem tudott. De a jó öreg révész azért csak átvitte őket ha nem fizettek is.

Egy este, mikor már épen nyugvóra készült s csónakját épen odakötötte a kárhoz, egyszerre megszólítá valaki:

— Megállj csak, jó öreg, előbb vigy át engemet a tulsó partra, azután mehetsz aludni.

A révész csodálkozva nézett körül s jó ideig nem látott senkit. De egyszerre, a mint a földre pillantott, észre vett egy iczipiczi kis legénykét, ki alig látszott ki a füből. Pompás aranyos ruha, csillogó korona volt rajta s az öreg révész szinte megdermedt nagy ámulatában.

— Ne félj semmit, jó ember, szólt a kis törpe. Én az erdőszéli törpék királya vagyok s a tulsó partra kell mennem, mert feleségül veszem a szomszéd törpe király leányát. Ha átviszel a tulsó partra, nagy jutalmat kapsz. De arra figyelmeztetek, hogy ha a tulsó parton leszünk, a csónakban kell maradnod és nem szabad tekintened a partra, hogy mi történik ott.

— Ha épen úgy kívánod, azt megígérem, felelt az öreg.

— És holnap este ilyenkor visszatérobbe leszek, akkor tehát várj a tulsó parton.

— Szívesen. Tessék beszállni.

A törpe király ügyes ugrással bent termett a csónakban, a révész megragadta az evezőt, de a törpe így szólt:

— Várj még egy kicsit.

A révész várt és sajátságos zajt hallott, mintha sokan, nagyon sokan ugrálnának be a csónakba. És úgy is kellett lenni, mert látni ugyan nem látott semmit, de a csónak mind mélyebbre merült, mintha nagyon meg volna terhelve. Végre megszűnt a zaj s a törpe király intett:

— Induljunk!

Az öreg szaporán hozzálátott az evezéshez és csakhamar a tulsó parton

voltak. Itt a törpe király ügyesen kiugrott, de egyuttal nagy darab arany pénzt dobott a csónakba. Aztán megint nagy dobogás, ugratás hallatszott és az arany mellé sűrűn hullottak nagy ezüst pénzdarabok. Végre csönd lett, csak a partról hallatszott halk suttogás. A vén révész roppant kiváncsi volt, de mégis így szólt magában:

— Nem, nem nézek oda. Megigértem, meg is tartom a szavamat.

Meg is állotta, hogy nem nézett hátra, inkább fölszedte a csónak fenekéről a sok pénzt, aztán szépen visszaeyezett, hazament és lefeküdt.

Másnap este ott várt a tulsó parton. Már teljesen besötétedett s az öreg révész azt hitte, hogy már hiába vár, mikor egyszerre gyönyörű zene hallatszott a távolból, aztán mind közelebről s olyanforma világosság is látszott, mintha egy pár száz szent-János-bogarika sétálna a fűvön. Már egészen közelről hallatszott a zene, közelről világított a fény, de aztán hirtelen csönd és sötétség lett s egy pillanat múlva a kis törpe király ott állt az öreg révész előtt.

— Itt vagyok, jó öreg, vigy a tulsó partra.

Begrott a csónakba, de megint várakozást parancsolt és megint úgy hallatszott, mintha még sokan ugráltak volna be a csónakba, még többen, mint az első este, mert a csónak majdhogy el nem merült. De azért szerencsésen átjutottak a tulsó partra s itt a törpe király így szólt a révészhez:

— Eddig megtartottad szavadat, nem is lesz benne károd. Most újra figyel-

meztetlek, ne nézz ki a partra utánam. De ha elkészültél annak a pénznek a megolvasásával, melyet a csónak fenekén találsz, akkor nem bánom, körülnézhatsz.

Kiugrott a partra és ezuttal két nagy aranypénzt ejtett a csónak fenekére. Aztán sokáig tartott a zaj, mintha láthatatlan teremtések ugrálnának ki a csónakból; és mindegyik egy-egy ezüst pénzt ejtett a csónakba, úgy hogy végre egész halommal volt ott a kincs. Hát biz az jó ideig tartott, míg az öreg révész egyenként megolvasta. Épen kilencszáz-kilencvenkilenc darabot olvasott meg, közte a két arany darabot.

— Fogadni mernék, hogy tele volt a csónakom ilyen kis törpékkel, csak nem akarták, hogy lássam őket. No de most már szabad utánok nézmem, már elkészültem a pénz olvasásával.

Kinézett a part felé s messze egy domb tetején nagy csillogást látott. És világosan látta, a mint ott elvonult a királyi lakodalmi menet, elől a király és a királyné, utánuk a többi törpe, mind fáklyákkal. Gyönyörűség volt ezt nézni, mert mind csillogtak az aranytól, drága kövektől, vigan táncoltak s vigan szólt a zene; de az öreg révész csak egy pillanatig láthatta, mert épen mikor odanézett, akkor értek föl a dombra s egy percczel később a tulsó oldalon eltűntek.

— Lám, meg akart jutalmazni azzal is, hogy ezt a szép dolgot lássam. No én bizony szerencsés ember vagyok. Ezzel a mai kincssel meg a tegnapival olyan gazdag vagyok, hogy többé nem kell busulnom, a révet odaadom másnak, magam pedig kényelemben élem öreg napjaimat.

A törpe király nom tiltotta meg neki, hogy elmondja, a mi vele történt, azért hát az öreg révész el is dicsekedett a sze-

rencségével. Irigyelték is sokan, mások meg nem hitték.

Azok közt, akik nem hitték, volt egy

OSTROM. (Lásd a 304. lapon.)

özvegy asszony, a kinek nem volt épen rossz dolga, csak hogy nem győzte a sok munkát. Ha elkészült a kertben, konyhá-

ban, sietnie kellett két kis gyermekéhez. Még este sem jutott hozzá a fonáshoz és a sok szép len meg kender ott feküdt

rakáson, nem volt a ki megfonja, így pedig aztán szőni sem lehetett, nem volt vászon, pedig erre már ugyancsak szükség lett volna, mert a gyerekek bizony már rongyosak voltak, elfért volna az új ruhácska.

— De mikor nem jutok hozzá a fonáshoz, szövéshez, annyi a másféle dolgom! sóhajtott a szegény asszony. Ha ezek a jó kis törpék igazán itt volnának, bizony segíthetnének rajtam. De bizony nincsenek azok itt, vagy nem segítenek azon, a ki igazán rászorul.

— Dehogyan nem! A ki megérdemli, azon segítenek, szólt ekkor valaki.

A szegény asszony szinte megijedt, aztán körülnézett az ajtó mellett megpillantott egy iczipiczi emberkét. Nem állhatta meg, hogy ne nevéssen.

— No már az ilyen csöpp legény segítsége nem sokat lendíthet, mondá. Nem hittem, hogy ennyire aprócskák vagytok.

— Azzal ne gondoldj, ki és milyen az, a ki jót tesz veled. A ki nevet jóttevőjén, nem érdemli a jótettet.

— Dehogyan nevetek! De hát, látod, nem értem, hogy ilyen kis törpe mit végezhetne. Hiszen az orsóm is nagyobb.

— Bizd csak reánk. De azt előre mondom, hogy ha csufolódásra jönne kedved, roszul jársz.

Ezzel a kis törpe eltűnt, de egy percz mulva visszatért, csak hogy most már nem egyedül. Jött utána egy második, harmadik, aztán még nagyon sok, úgy hogy a szoba csak úgy nyüzsgött a tömérdek apró népségtől. Egy részük piczike kis rokkát hozott magával, a többiek meg szaporán hozzáláttak szövészeket állításához és míg az egyik csapat a fona-

lat fonta, a másik azonnal szőtte a vászont. Nem telt bele egy óra, már minden készen volt, nagy halomban feküdt egymásra rakva a legfinomabb vászon, még pedig csodálatos módon legalább is vagy ötvenszer annyi, mint a mennyi abból a fonálból rendesen kitelt volna.

A szegény özvegy, mikor a kis törpék ide-oda sűrögtek, forogtak, dolgoztak, persze nagyon furcsának találta a dolgot; de még ha nem intették volna is, eszébe sem jutott volna, hogy nevesse jótékony kis barátait. Ellenkezőleg, szíve egészen eltelt hálával, mikor arra gondolt, hogy gyermekeit most már megint felruházhatja s azért mikor látta, hogy a kis törpék vége felé járnak a munkának, meghatottan mondá:

— Igazán nagy segítségemre voltatok. Most mondjátok meg, mivel hálálhatom meg a szíveségteket?

— Egyébbel semmivel, csak azzal, ha jövőre is szorgalmas és becsületes maradsz és arra tanítod gyermekeidet is. Mert tudd meg, hogy a mit mi fontunk szőttünk, azt csak jó ember viselheti; a ki rest, gonosz, azon rögtön szétfoszlik és ronggyá válik.

A kis törpék ezzel eltűntek, de a szegény özvegy és gyermekei nem felejtették el az intést és jól jártak vele, mert soha sem látta őket többé senki rongyosan.

Volt pedig a szegény özvegynek egy gazdag szomszédja. Egy napon, nagy aratás idején, az egész falu népe kint dolgozott a mezőn. Még sok szép buza volt learatatlan, pedig ugyancsak jó lett volna ha már elkészültek volna, mert fekete fel-

hők tornyosultak az égen és egy öreg gazda nagy aggodalommal így szólt:

— Ebből nagy baj lesz . . . alkalmazsint nagy jégeső jön, tönkre teszi egész termésünket.

A többiek is megijedtek és nagy erőfeszítéssel dolgoztak, de végre mégis kénytelenek voltak kissé pihenni. A szegény asszony gazdag szomszédja, ki hallotta hírét, hogy a kis törpék milyen gyors munkát végeztek a szegény özvegnél, nagyot sohajtva mondá:

— Most volna szükségünk olyan segítségre! Bárcsak segitenének a kis törpék!

— No, ne busuljatok, szólt ekkor valaki. Megsegítünk.

És ott termett előttük egy kis törpe, ki aztán még így szólt:

— Maradjatok itt nyugodtan, félóra múlva minden ember gabnája le lesz aratva, keresztbe rakva, nem érheti semmi baj. De azt kikötöm, hogy oda ne nézzen senki a mezőre félóra letelte előtt.

A gazdák ezt megígérték és lehevredtek, mert félórát úgy is akartak pihenni. De az a pénzes gazda hetyke és kíváncsi volt s egyszer így szólt:

— Már én bizony csak megnézem, mi történik ott a mezőn.

S egy bokor mögül megleste, a mint sok, sok száz kis törpe roppant gyorsasággal dolgozott.

— Nagyon okosan teszik, hogy elvégzik helyettünk a munkát, de bizony mégis csak bolondok, hogy másért fáradnak. Már én csak nem tenném.

Aztán visszalopózott a többiekhez.

Mire a félóra eltelt, kitört a rettentő zivatar, a gazdák ijedten ugráltak föl, de a mint szét néztek, nagy örömmel látták hogy nem érheti őket többé kár, a kis törpék mindent learattak, összeraktak. Csak egyetlen egy darab földön nem volt learatva a buza s a csufolkodó hetyke gazda rémulten látta, hogy ez az ő földje, — a kis törpék bizonyosan észrevették és megbüntették, mert a nagy jégeső teljesen tönkre verte a szép buzát, a csufolkodónak nem volt aratása.

És e naptól fogva már csak nagyon ritkán mutatkoztak a jó kis törpék, megharagudtak. De azért még ott tanyáztak a falu közelében a domb alatt.

Egy napon arra jött hazafelé egy ember. Nagy meleg volt, igen megszomjazott, de messze körül nem volt se ház, se forrás, a hol szomját olthatta volna. Bágyadtan dőlt le a domboldalon egy árnyas fa alá s haragudott a jó nyári melegre, midőn egyszerre sajátságos zajt hallott. Mintha víg zene szólt volna, közben pedig pohárkocczintás, épen mind mikor valahol jól mulatnak. Körülnézett, de nem látott senkit, semmit. Főlkelt tehát és jobban vizsgálódott, kutatgatott a bokrok és sziklák közt s egyszerre egy kis sziklarepedésben megpillantotta a kis törpéket, kik ott javában lakomáztak. Mindjárt meg is szólítá őket:

— Jó kis törpék, adjatok egy korty italt, majd meghalok a szomjuságtól.

A kis törpék egyike fölkapott egy kicsike serleget és odavitte neki.

— Itt van, igyál. Ne ijedj meg attól hogy olyan kicsiny a serleg, több van abban, mint a mennyit te meg birsz inni.

A szomjas ember csakugyan azt hitte eleinte, hogy egy kortyantásra kiissza a serleg tartalmát. De nem úgy volt az. Ivott, ivott sokáig, de a serleg csak nem fogyott ki, úgy hogy már egészen el is oltotta szomját. És milyen fölséges ital! Kellemes volt, mint a friss tej, de mégis üditett, erősített, mint a tiszta ó bor.

— Ez márt aztán derék ital! gondolta emberünk. Hát még az ilyen serleg, a melyből soha sem fogy ki, ilyen volt jól birni. És miért is ne tartanám meg? Ha szaladásnak eredek, ezek a csöppecske törpék ugyan utól nem érnek.

Alig gondolta ezt, már el is tökélte gonosz terve végrehajtását, megfordult és nagyot ugorva futásnak eredt. A kis törpék csakhamar észrevették és nagy ijedten kiáltották:

— Tolvaj, tolvaj! Megállj! Add vissza a serleget!

De a tolvaj csak nevetett s a mint hátra fordult, látta, hogy a kis törpék nagyon messze elmaradoznak. Csakugyan nem bírták utólréni s végre abba is hagyták az üldözést, de egyikök így kiáltott utána:

— Rászedtél, hát ám legyen tied a serleg. De jól vigyázz, bele ne nézz soha!

A gonosz ember, a mint hozzá ért, megint nagyot ivott, aztán így szólt:

— Azt mondta ne nézzek bele a serlegbe... no már szeretném tudni, miért ne? Csak azért is bele nézek.

És belenézett. De ugyan ebben a pillanatban a serleg fényes feneke nagyot villant és szétrepedve, darabokban hullt a földre, a tolvaj pedig megvakult és szomorúságában, hogy így elvesztette a kin-

cset is, szemévelágát is gonoszsága által, nemsokára meghalt.

E naptól fogva azonban senki sem látta többé a környéken a jó kis törpéket, végkép megharagudtak a hálátlan emberekre és elköltöztek más vidékre. De hogy hova költöztek, azt nem tudja senki sem.

K É R E L E M.

LENKE édes, a könyvemben
Liba, pulyka, tyúk és réce —
S mindenféle házi madár,
De nincs benne az ábécze.

Szelid és vad állatokat
A kép után jól ismerek.
Tudok is felölük sokat,
Csak úgy mint a többi gyerek.

Neked köszönhetem, Lenkém,
Ki nyájasan elmesélted
S apróra megmagyaráztad
Mind e tarka-barka képet.

Jobban esnék, hogy ha mindent
Önmagamnak köszönhetném...
Kérlek, kérlek, nagyon kérlek,
Olvassni taníts meg, Lenkém!

OSTROM.

(Képpel a 500. lapon.)

OTT magaslik Homokvára!
Kinek hős a vére,
Nem tekintve jobbra, balra —
Feltör tetejére!

Piroslik az ágyugolyó,
De nem ám a vértől:
Merő piros Bálint-alma,
A legszebbikéből.

Ily lövegből egy-két ütés,
Hát oda se annak!
A vitézek a golyókból
Böven meglakoznak.

Hanem bizony megesisik, hogy
Sért a piros alma;
Téged is a fejedem ért,
Ugy-é, kedves Anna?

Ne sírj hát, édes hugocskám:
A lövegünk hódít —
Mesés golyó ez a mienk:
A levélvel gyógyít.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXV. köt. 17-ik szá-
mában közölt betűrejtvény megfejtése:

Árács, ráró, árok, csóka.

Helyesen fejtették meg: Záborszky Pista, Szűts Janka, Ullmann Sarolta és Antal, Poldini Emma és Lujza, Reichenstein Betti, Zemancsik László és Urik László, Ullman Béla, Schannen Alajos, Szacs vay Jolánka és Jenke, Illés Ödön és Sándor, Lucz Erzsike, Csergő Erzi és Bandi, Steiner Etel és Paula, Kulcsár Géza, Ofner Szeréna, Moskovics Géza, Körmendy Elvira és Józsa, Deutsch Zsiga, Szűsz Ilona, Répászky Árpád, Ernst Miklós, Oláh János, Schmidl Miklós és László, Mangold Imre, Graus Aladár és Róbert, Molecz Béla, Szombathy Margit (saját irást kívánok. F. b.), Ulmer Bódog, Pollák Hajnalka és Lajos, Fligl Lenke, József és Sándor, Császár Anni, Hubert testvérek, Beck Zsigmond, Dirnbach Emilia és Malvina, Merza Anna és

Gizella, Steiner Samu és Lajos, Neumann Emil, Pischer Kornelia és Juliska, Thassy Ilonka és Mariska.

A „Szt.-Erzsébet”-féle pályázat tér szüke miatt a jövő számra marad. **F. b.**

HELYREIGAZÍTÁS.

A »Kis Lap« mult heti (18.) számának »Zsuzsika« című versének második szakaszában az utolsó sor egy szótaggal rövidebb, ami a sort megcsontítja. Kiegészítve így szól az:
»Es irok majd szép irást.«

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Hardegg Ottó. Mily sajátos véletlen! Épen az nap veszem tudakolásodat Volkmann Róbert »Zenei képes könyve« iránt, amidőn e nagy zene-költő meghalt. A kérdezett művet megrendel-heted a »Harmonia« című társulat zenemű-kereskedésében (Váci utca). — **Oláh Ferencz.** Arról, hogy a városligetben tervezve volna egy elmebetegek háza, nekem nincs tudomásom. — **Hubert testvérek, Pórszász Matild, Deutsch Zsiga.** Beválnak és meg fognak jelenni. — **Dósa Irén és Emma.** Leveletek elkésve jött. Anyyra vissza nem lehet menni. — **Vargha Dénes, Deutsch Emil,** Fordítást ne küldjete. — **Könyi József.** Abbazia-leírásában sok a jó részlet, és nem is mondom, hogy, ha egyszer megkaphatom a rajzát, művecskédet föl nem használom. — **Faragó Juczi.** A beteg gyermekek kórháza még ez őszel nyílik meg. — **Baumgarten Ferdinánd.** A »Kis Lap« nem forrásmű. Amit keresel, meg-találod a »Szentek élete« cz. könyvben. (Kiadta a Szt.-István-társulat.) — **Göndör Piroška.** A királynak Szegeden való jártának leírása nem tartozik a »Kis Lap« keretébe. — **Prosnitz testvérek.** A levélben nem íratok ki a keltezés helyé-nek a nevét, a boríték homályos bélyegéről is csak találmra írtam Szegedet. — **„A fenyő” stb.** (Fordítások.) Gyarló kísérletek. Levélírásmra nem érkezem, kéziratok visszaküldésére meg nem vállalkozhatom. — **Dárday Olga.** Csak most került sorja a kis elbeszéléseidnek. Mondhatom, ügyesen van írva s jól mulattam rajta. De már csak számóca-éréskor jelenhet meg. Addig pedig meg nem romlik. — **Sp. Zs.** Most is csak azt mondom, hogy ha alkalmas képet kapok hozzá — és ez csak idő kérdése — a versike, némi szük-séges változtatással, meg fog jelenni. — **Lavotta Margit.** Sorát keritem. — **Böhm Etelka és Malvin.** A levélkétek hibátlan. Hibátlan szerkezetű a két földvány is: csak hogy az egyik nagyon könnyű, a másik nagyon nehéz Középen marad-jatok.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest, 1883. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.